

پانسمان

قراردادن پوشش حفاظتی مناسب بر روی زخم را پانسمان می‌گویند که باید حداکثر امکان استریل باشد. زخم‌های باز در اکثر موارد خونریزی می‌کنند و به علت باز بودن آنها و احتمال عفونی شدنشان نیاز به پانسمان و بانداژ دارند.

اهداف پانسمان

پانسمان به منظور حفاظت زخم از هرگونه صدمه احتمالی در طول التیام ، جلوگیری از ورود میکروب به داخل زخم و آلودگی و عفونت زخم ، جذب ترشحات زخم و کنترل خونریزی انجام می شود .

وسایل مورد نیاز برای پانسمان

گازیا تنزیب استریل ، پنبه استریل ، پد (از لایه های از پنبه و گازیا پارچه دیگری که قدرت جذب ترشحات را دارد، تشکیل شده است) باند نواری و چسب ، قیچی ، پنس و مواد ضد عفونی کننده . به جای گاز می توان از پارچه خانگی تمیز و غیر پرز دار استفاده کرد. ولی مواد پرز دار و کرکدار (مثلا پنبه) ، نباید مستقیم روی زخم گذاشته شود چون رشته ها ممکن است به داخل زخم نفوذ کنند. کلیه وسایل پانسمان حداال امکان بلاید استریل باشد. بعضی از وسایل را می توان بوسیله جوشاندن در آب به مدت 10 تا 20 دقیقه از زمان شروع جوش استریل کرده و یا لوازم فلزی را بوسیله شعله آتش می توان ضد عفونی کرد. برای ضد عفونی پارچه های که در دسترس است می توان با اطو کشیدن کار استریل کردن را انجام داد .

قاعده عمومی پانسمان و طرز انجام کار

قبل از شروع پانسمان ابتدا باید دستها و زیر ناخن ها را با آب و صابون شستشو داد. و پس از آن در صورت امکان ، کمی الکل سفید به دستها مالید. هنگام پانسمان از سرفه و عطسه بر روی زخم و یا صحبت کردن جلوگیری کنید .

برای ضد عفونی کردن زخم از بتادین استفاده کنید. در مورد زخمهای آلوده قبل از ضد عفونی باید شستشوی زخم با سرم شستشو در صورت نبود، با آب معمولی یا آب نمک (محلول را می توان با 9 گرم نمک با ضافه 1 لیتر آب جوشیده تهیه کرد) انجام شود .

در ضد عفونی زخم ، پنبه آغشته به بتادین از مرکز به سمت خارج به صورت دورانی کشیده شود و پنبه ای که به اطراف زخم کشیده می شود نباید دوباره بر روی زخم مالیده شود .

قاعده عمومی پانسمان و طرز انجام کار

پانسمان باید به اندازه‌ای باشد که کاملاً زخم و اطراف آنرا بپوشاند .

و پانسمان باید جذب کننده باشد، چون اگر عرق پوست نتواند بخار شود پوست اطراف زخم مرطوب خواهد ماند و محیط مناسبی برای رشد باکتریها بوجود می‌آید که از بهبود زخم جلوگیری کرده و یا به تعویق می‌اندازد .

باند آنرا نباید بیش از حد شل یا سفت بست .

نوک انگشتان دستها و پاها را باید باز گذاشت (برای بررسی آگاهی از خونرسانی نوک انگشتان)

پانسمان فشاری

در بریدگی‌هایی که خونریزی شدید دارند می‌توانیم با استفاده از پانسمان فشاری خونریزی را بند بیاوریم پانسمان فشاری عبارتست از قراردادن یک گاز استریل (یا پارچه) بر روی زخم و استفاده از چسب به شکلی که گاز کاملاً بر روی زخم فشرده شود و سبب بند آمدن خون شود .

پانسمان باز

در زخم‌هایی مانند **زخم سوختگی** و... پس از شستشوی زخم و استفاده از پماد و داروی مناسب، روی آن پوشیده نمی‌شود پانسمان مرطوب هم به این نوع پانسمان گفته می‌شود

شکستگی ها

از بین رفتن تداوم استخوانی را که در اثر عوامل مختلف پیش می آید را شکستگی گویند. عللی که منجر به شکستگی می شوند عبارتند از: ضربه ، انقباض ناگهانی عضلات و حرکات شدید و سریع و بیماریهای مختلف.

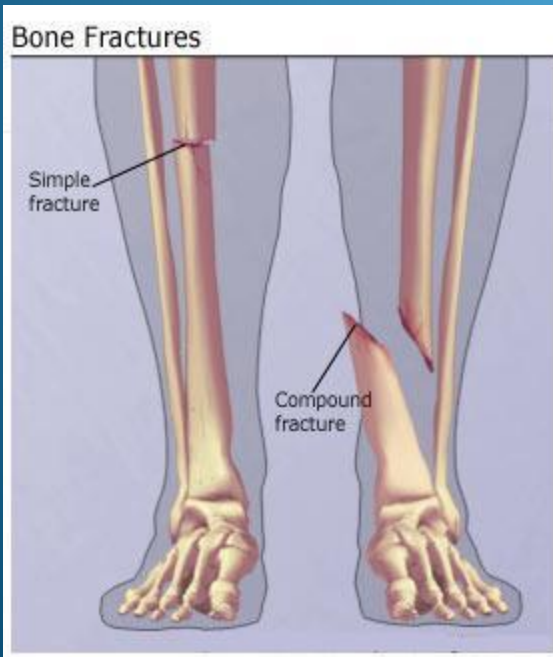
اقسام شکستگی

شکستگی ساده (بسته): هرگاه قطعات شکسته شده به خارج از بدن راه نیابند آن را شکستگی بسته گویند. در اینجا قطعات استخوان شکسته داخل پوست قرار گرفته و ایجاد زخم و خونریزی نکرده است .

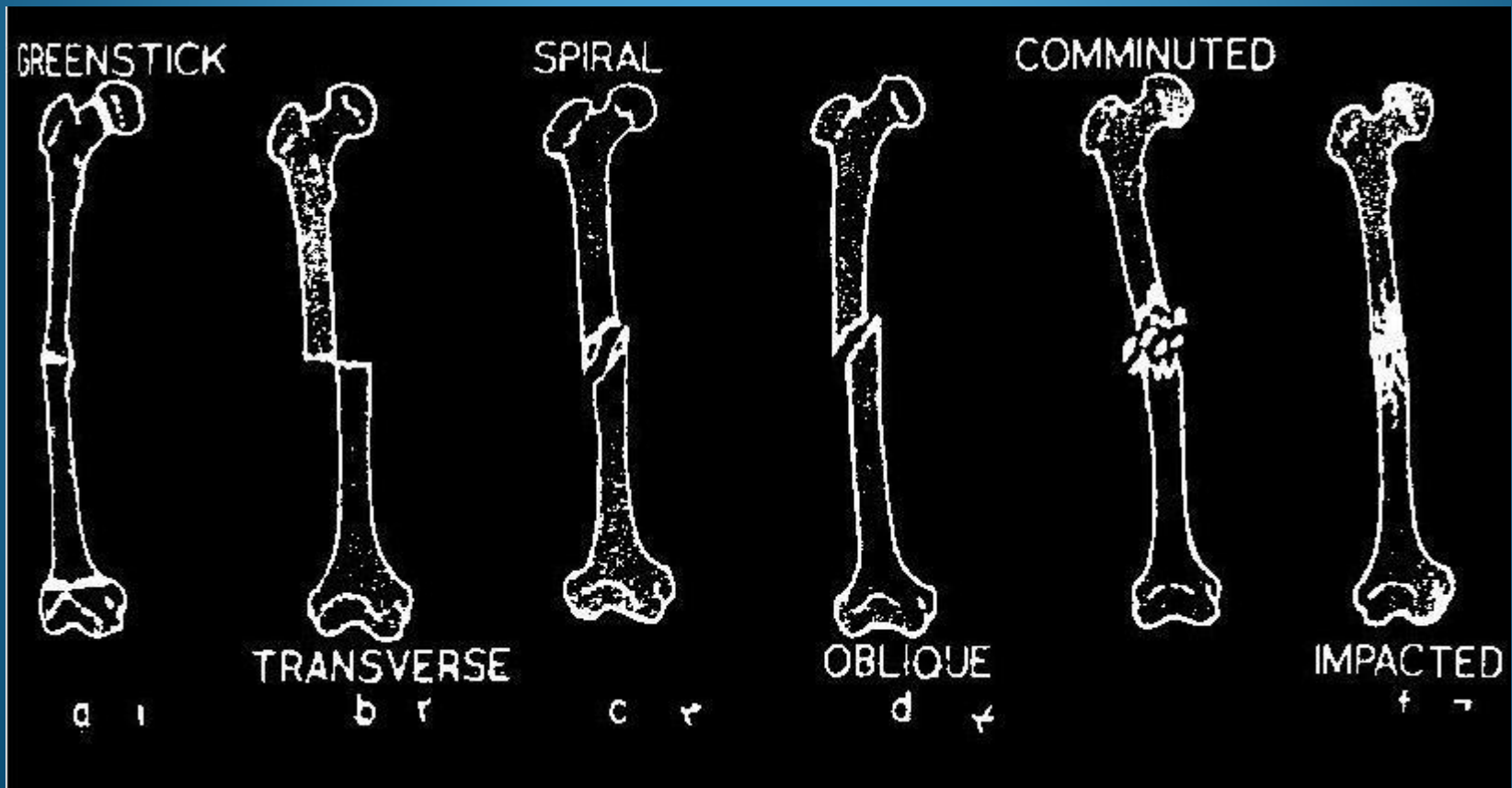
اقسام شکستگی

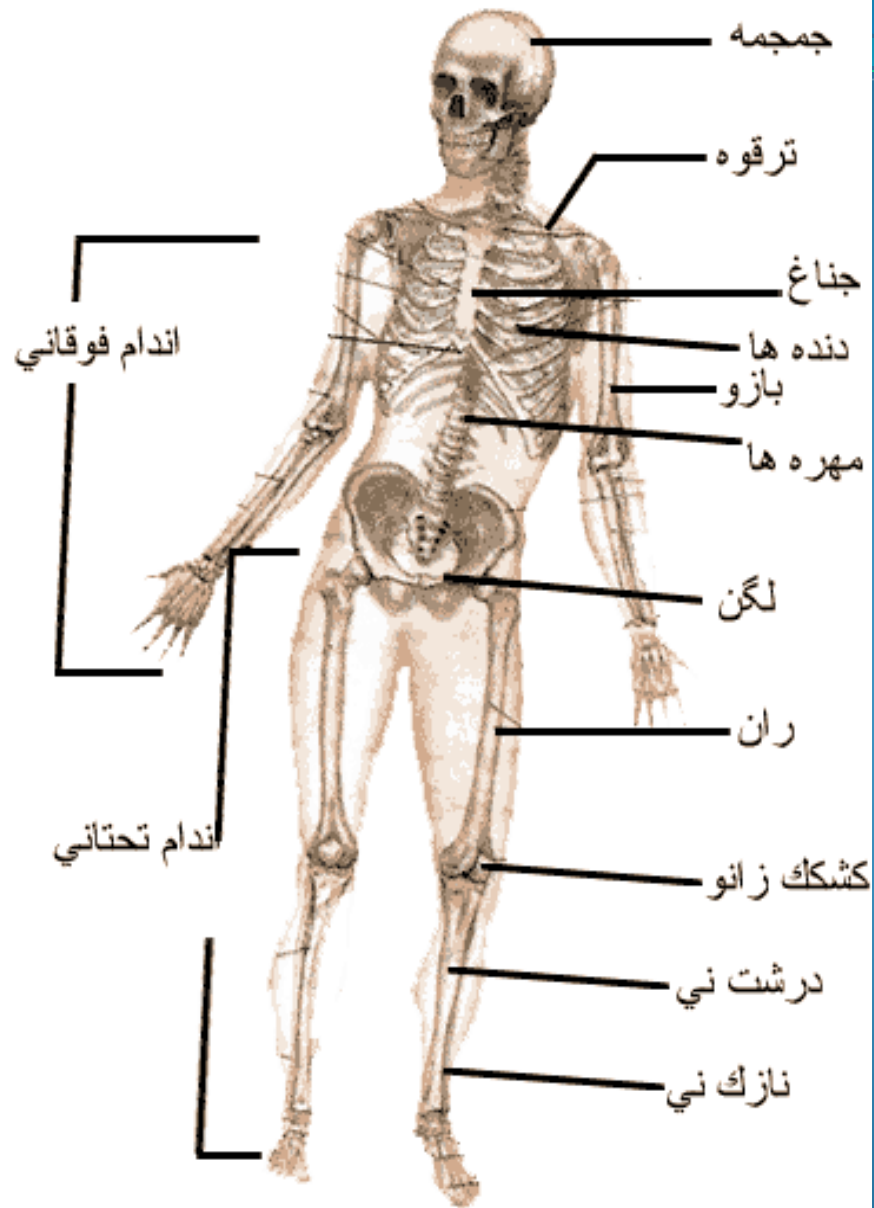
شکستگی باز (مرکب): در این گونه شکستگیها علاوه بر شکستگی استخوان **زخم** هم وجود دارد و سر استخوان شکسته پوست و عضلات را سوراخ کرده بیرون می آید در شکستگی باز احتمال خونریزی شدید و عفونت وجود دارد که نیاز به مراقبت بیشتری است .

اقسام شکستگی

شکستگی‌های چند گانه: در این شکستگی استخوان به قطعات زیادی تقسیم می‌شود که ممکن است این شکستگی باز یا بسته باشد .

علائم و نشانه‌های شکستگی

- درد شدید در محل شکستگی: درد ، شایعترین علامت در شکستگیها می باشد. درد معمولاً محدود به نقطه شکستگی است و با فشار بر روی آن بیشتر می شود. درد با حرکت دادن عضو آسیب دیده نیز شدیدتر می شود .
- محدودیت حرکت: همچنین سبب محدودیت حرکت اندام می شود و مصدوم قادر به حرکت دادن عضو آسیب دیده نمی باشد .
- تورم همراه با کبودی: در ناحیه شکستگی .

علائم و نشانه‌های شکستگی

تغییر شکل عضو آسیب دیده: در صورتی که استخوان از هم جدا شده باشد عضو آسیب دیده در مقایسه با عضو قرینه سالم خود کوتاه‌تر از معمول به نظر می‌رسد .

تغییر رنگ یا تغییر دمای پوست: به دنبال نشت خون از رگها ، پوست اطراف محل آسیب دیدگی ابتدا قرمز و بعد از چند ساعت کبود می‌شود .

شوک: در صورتیکه شکستگی استخوانهای ران ، لگن و قفسه سینه وجود داشته باشد، باید به علائم شوک ناشی از خونریزی داخلی توجه داشته باشیم. گاهی نیز خونریزی از شکستگیها باز آن قدر شدید است که باعث شوک و در نهایت مرگ مصدوم می‌شود .

کمک‌های اولیه در شکستگیها

- بررسی علائم حیاتی بیمار و همچنین کنترل مجاری تنفسی و ضربان قلب و خونریزی .
توجه کنید که در هر مصدومی ابتدا یک ارزیابی اولیه از علائم حیاتی و حال عمومی وی به عمل آورید و سپس به بررسی شکستگیها پردازید .
- اگر مصدوم بیهوش نیست در مورد نحوه آسیب دیدگی از وی سوال کنید. پاسخ او به شما کمک می کند تا محل و شدت ضایعه را تخمین بزنید .

کمک‌های اولیه در شکستگیها

در بررسی شکستگی ابتدا ناحیه سرو جمجمه ، سپس ستون فقرات و در انتها اندامها باید مورد بررسی قرار گیرد. در شکستگی اندامها نبض را در پایینتر از محل ضایعه کنترل کنید .

در مواجهه با بیمار بی‌هوش همیشه باید فرض بر این باشد که یک ضایعه گردنی یا کمری (شکستگی ستون فقرات) وجود دارد. چون یکی از مهمترین و حساسترین شکستگیها می باشد که در صورت عدم دقت لازم ، حداقل آسیب وارده ، فلج می باشد .

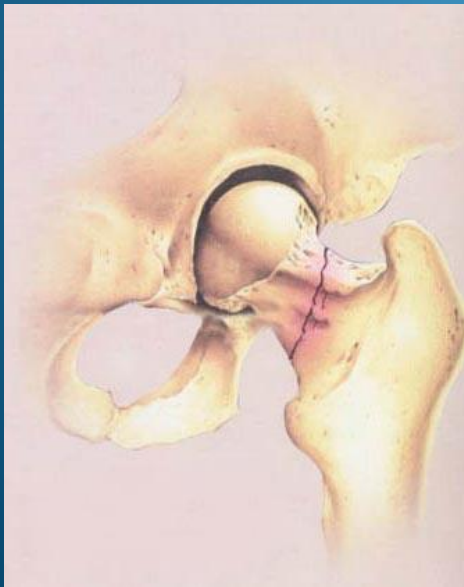
کمک‌های اولیه در شکستگیها

در صورتی که شکستگی باز و همراه خونریزی باشد، باید پانسمان ساده انجام داد و از برگرداندن استخوان بیرون زده اجتناب کرد .

عضو آسیب دیده در حد امکان نباید حرکت داده شود .

باید از کمترین امکانات بهترین استفاده را جهت ثابت کردن عضو آسیب دیده به عمل آورد (روشهای بانداژ و آتل بندی)

در اولین فرصت بیمار را به مراکز درمانی منتقل کنید .

در شکستگی جمجمه ابتدا جلوی هرگونه خونریزی آشکار را بگیرید. در اغلب موارد خونریزی پس از ده دقیقه متوقف می‌شود. سپس مصدوم را با دقت معاینه کنید. اگر تنفس مصدوم راحت است او را به پشت بخوابانید به طوری که سروشانه‌های او بالاتر قرار بگیرد.

در صورتیکه خونریزی از گوش مشاهده شود مصدوم را به طرف همان گوش خم نمایید.

ناحیه ای از جمجمه را که دچار شکستگی شده پانسمان کنید.

اگر تنفس بیمار با ناراحتی انجام می‌شود، بیمار را به پهلو بخوابانید و از باز بودن راه‌های تنفسی وی اطمینان حاصل کنید.

بیمار را با احتیاط کامل با برانکارد سریعاً به مراکز درمانی منتقل کنید

شکستگی ستون فقرات

شکستگی ستون فقرات همیشه به عنوان یک صدمه وخیم شناخته می‌شود و برخورد با آن کاملاً باید با دقت انجام شود، زیرا ممکن است آسیب به **نخاع** را همراه داشته باشد. بعد از سقوط، احساس هرگونه درد در پشت به هنگام نشستن و نیز ملاحظه هرگونه جراحت آشکار در این نواحی را باید به منزله شکستگی مهره‌ها تلقی نمود مگر آن که خلاف آن ثابت شود. افتادن جسم سنگین روی پشت و یا سقوط از بلندی به طوری که ستون فقرات با جسمی برخورد کند یا روی باسن یا جفت پاها افتاده باشد و یا سقوط بر روی سر، مثل شیرجه رفتن در استخر، می‌تواند باعث شکستگی ستون فقرات شوند.

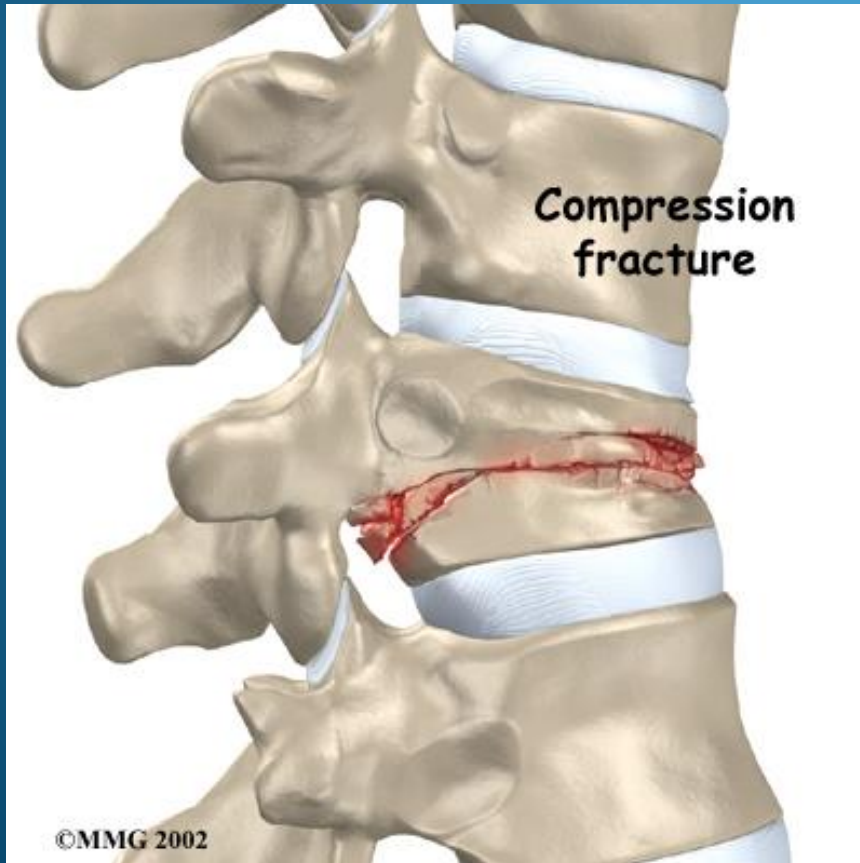

علائم شکستگی

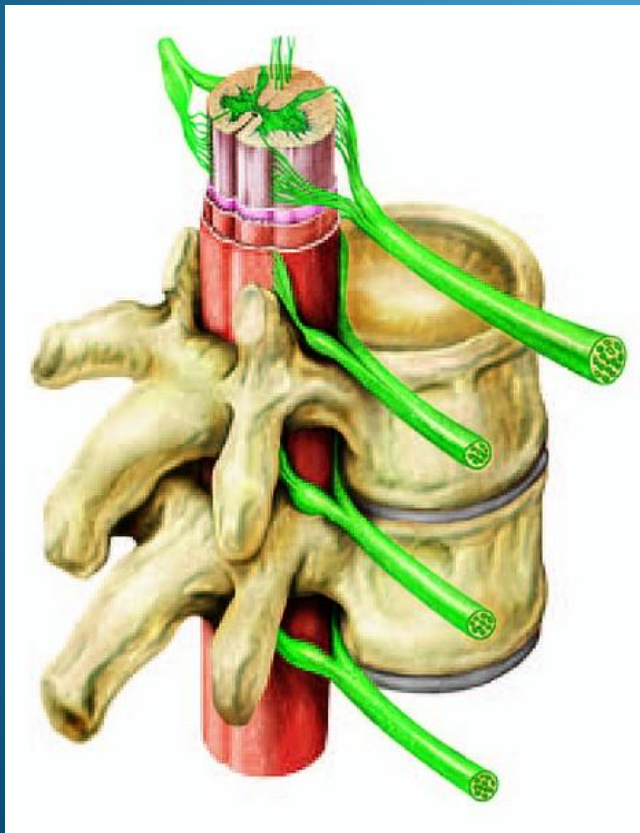
درد ناحیه آسیب دیده یا درد شدید بر روی مهره شکسته در هنگام لمس ستون مهره‌ها .

بی‌حرکتی در دستها یا پاها .

بی‌حسی در نواحی خاصی از بدن .

عارضه خطرناک شکستگی ستون فقرات عبارت است از آسیب رسیدن به نخاع و اعصاب نخاعی که به علت فشار قطعات شکسته استخوان یا به علت دررفتگی مهره‌ها و یا خونریزی ایجاد می‌شود. آسیب نخاعی و اعصاب آن سبب اختلالات حسی و حرکتی و فلج در قسمت زیر ناحیه آسیب دیده می‌شود .

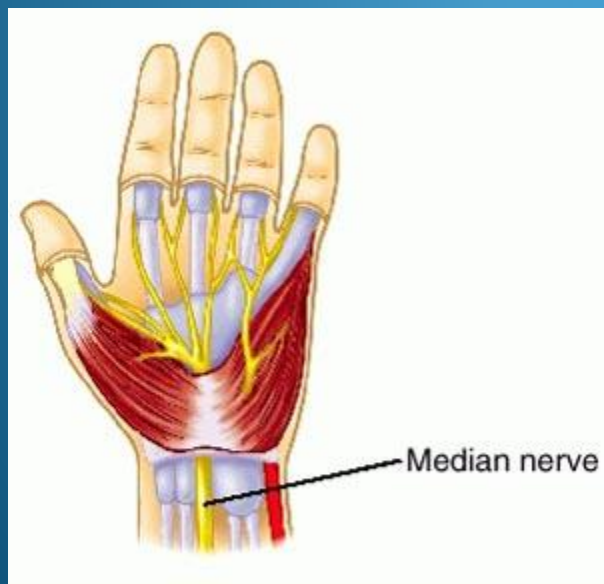

برای اطمینان از شکستگی مهره‌ها، وسیله‌ای نوک تیز را به آرامی به کف پاها می‌کشیم، در صورتیکه مصدوم عکس‌العملی نشان ندهد و حرکت شیئی را در هیچ‌کدام از پاهایش حس نکند، دلیل آسیب به اعصاب کمر است.

برای اطمینان از شکستگی مهره‌های گردن ، همین را در مورد دستهای او انجام می‌دهیم، عدم حس شیئ ، دلیل قطع شدن و آسیب نخاعی و صدمه اعصاب در ناحیه گردن است.

در صورت قطع نخاع بوسیله قطعه شکسته مهره ، نخاع هیچوقت ترمیم نخواهد شد و مصدوم تا آخر عمر از سطح شکستگی به پایین فلج خواهد شد . بنابراین روش برخورد اولیه با مصدوم خیلی حیاتی است .

مصدوم را در وضعیت خوابیده و بی حرکت قرار دهید .

مصدوم را گرم نگه دارید .

هرگاه شکستگی از ناحیه گردن به پایین ستون فقرات باشد، جهت بی حرکت نمودن ستون فقرات از آتل تمام قد استفاده نمایید .

وسط پاها را تا بالا پنبه یا پد بگذارید و با بانداژ پاها را در قسمت‌های مختلف محکم ببندید .

با بانداژچین ، زانوها و رانها را محکم نمایید .

مصدوم را حداقل 4 نفره حدود 20 سانتیمتر از روی زمین بلند کنید و روی آتل تمام
قد قرار دهید .

نقاط گود بدن را با پنبه یا پارچه پر کنید و بوسیله باند ، بدن را به آتل محکم
ببندید .

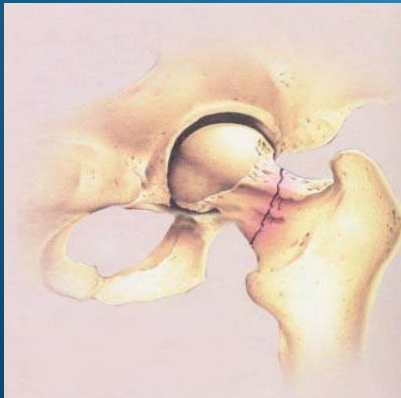
بیمار را توسط برانکارد سفت و محکم در وضعیتی که راه تنفس او باز باشد به مراکز
درمانی انتقال دهید .

کممکهای اولیه در شکستگی لگن خاصره

مصدوم را به پشت بخوابیند به طوری که پاهایش کشیده باشد و یا اگر برای
مصدوم راحتتر است کمی پای او را خم کنید و یک پتوی تا شده زیر زانوهایش قرار
دهید .

اگر مصدوم میل به دفع ادرار داشت، با این کار مخالفت کنید زیرا ادرار ممکن است
به بافتها راه پیدا کند .

دوباند پهن ، دور لگن خاصره ببندید: اول باند پایینی ، بطوری که نیمی از باند دوم
روی نیمی از باند اول را بپوشاند. آن گاه آن را در پهلوئی قسمت سالم گره بزنید و به
اندازه کافی بالشتک نرم یا پنبه بین زانوها و قوزکهای پا بگذارید .

کمک‌های اولیه در شکستگی لگن خاصره

- دور قوزک پا را به شکل هشت لاتین باند پیچی نمایید و یک باند دور زانوها ببندید و آن را در طرف سالم گره بزنید .
- از یک آتل که از ناحیه کمر تا زیر زانوها را دربربگیرد، استفاده کنید و نقاط گود بدن را پنبه و یا پارچه گذاشته ، آتل بندی کنید .
- جهت جلوگیری از خطر بروز شوک به مصدوم سرم وصل کنید و در صورت بروز **شوک** اقدامات لازم را انجام دهید .
- مصدوم را با حداقل حرکت با برانکارد به بیمارستان منتقل نمایید .

